

Statistiska begrepp i försöksrapporten

Anna-Karin Krijger, Hushållningssällskapet, Skara

I försöksrapporten förekommer ett antal statistiska begrepp som hjälpmedel för tolkningen av resultaten. Nedan ges en enkel förklaring till vad de betyder.

CV % = Variationskoefficient

Variationskoefficient används inom statistikberäkningar. Vid observationer på olika skalor exempelvis 1, 2, 3, 4, 5 och 100, 200, 300, 400, 500 kommer standardavvikelsena vara olika (större vid högre skalor) även om de procentuellt sett är lika. Variationskoefficienten är en normaliserad standardavvikelse och uttrycker standardavvikelsen som procentandelar av medelvärdet. Variationskoefficienten gör alltså standardavvikelser på olika skalor jämförbara.

För att översätta detta till försöken brukar dessa indelningar av CV göras när man ska tolka resultaten:

< 3 mycket jämnt försök

3 – 6 jämnt försök

6 – 10 något ojämnt

> 10 kasseras oftast. Om det är små skillnader kan det vara svårt att ta med försök med höga CV i sammanställningar. Men i till exempel ogräsförsök används försök med höga CV värden om det är tydliga skillnader.

p-värde

Anger sannolikheten för att det inte finns skillnader i försöket. Eller egentligen är det risken att göra fel om man säger att det finns en skillnad mellan några led i försöket. Värdet 0,05 innebär alltså 5 % risk att göra fel om man antar att det finns skillnader.

Normalt används gränsen 0,05 för att man skall anse att det finns signifikanta skillnader i försöket.

< 0,05 - 1-stjärnig signifikans

0,01-0,001 2-stjärnig signifikans

< 0,001 3-stjärnig signifikans

LSD – Minsta signifikanta skillnad

Anger hur stor skillnaden måste vara mellan två led för att de skall vara signifikant skilda. Anges för enstjärnig signifikans det vill säga $P < 0,05$. Om Prob-värdet är $> 0,05$ brukar inte LSD-värdet redovisas.